

9

13

87

Fuquet comedi

en un acte

original

de

Don Lloçac d'Inquilinos.

1328.

Domingo Font,

1889.

London Aug 11
Dear Sir
I have the honor
to receive your
kind letter of the
10th inst.

of
the
10th
inst

Yours
obedient
servant

La Lloçoc d'inquilinos.

Traguet còmic en un acte,

original

de

Domingo Fort.

La Aldea de San Pedro

Reparto

-

Silvestre.

Casimiro.

Eudal.

Bernat.

D. Pere.

Peret.

Un municipal.

individuos de la lliga.

Epoca actual.

La escena en Barcelona.

1889.

1880

1880
1880
1880
1880
1880
1880
1880
1880
1880
1880

1880

1880

1880

1880

Acte inich.

-

Sala pobre, portas laterals y
 al fondo. a la dreta segon ter-
 me una finestra que dona a la
 teulada del costat, taula cadiras
 tot sensill = a la dreta foro una
 prempsa de talla' pape'. a la
 esquerra caixas d'imprensa,
 y al centro una corda que fi-
 gura que hi ha una claraboya
 ab una tanca - un paquet de
 proclamas sobre la taula -
 un candeleru ab una espermia
 encesa - es de nit -

-

1870

The first part of the paper is devoted to a description of the
 various forms of the plant, and to a comparison of the
 same with the specimens in the herbarium. The second part
 is devoted to a description of the fruit, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The third part
 is devoted to a description of the seed, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The fourth part
 is devoted to a description of the root, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The fifth part
 is devoted to a description of the stem, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The sixth part
 is devoted to a description of the leaves, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The seventh part
 is devoted to a description of the flowers, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The eighth part
 is devoted to a description of the fruit, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The ninth part
 is devoted to a description of the seed, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium. The tenth part
 is devoted to a description of the root, and to a comparison
 of the same with the specimens in the herbarium.

Escena 1ª

Silvestre (asseutat ab una cadira junt
à la taula de frente al
públic)

Id. ¡Ditxosas proclamas!

(figura que hi té una a la mà
y la contempla.)

dos dias que las tinch empa-
quetadas y encare no han vin-
gut a recullir las. y això que m
van dir "convemen". Be, per això
ja m varen donar un duro per
paga y senyal. Se valen dos...
caah!

(Badallant a gust o
al criteri del actor per
fer veure que te gana, pero,

(sense exageració)

Ditxosas proclamas! y a fe que
son ben estranyas per compen-
dre'l que volen dir. No se pas à
que poden referirse! pero... conto
que seran incendiarias.

(Llegint)

"Llegó la hora! aprestaos y ven-
ceremos!" - Aipó de llegó la hora,
¡es molt serio! "Llegó la hora"... y yo
no sopo... aach!... ¡aprestaos! vol
di apreteuse... y venceremos? -
si fos vence la meva gana promp-
te hi trobariam venney, aach!

(enfadat)

Des que in trech d'obrir tant la

92
boca si no tinc res per om-
plir-la!

Va a badallar quant sent
sonoll y pregunta en castellà
dirigintse a la porta del
foro, pero sense absar-se)

! Eh? Quien và?

Escena 2^a.

Silvestre y Ludalt.

(Entra ab la capa, tipo
menestral pero molt
ben posat)

Lus. No se moleste V. caballero;

(Veyent Silvestre qui ha no co-
necent-lo va per aipeccarse)

yo me siento en cualquier parte.

(Libvestre s'abat y li dona la
seua cadira. L'udat. la coloca
a la punta esquerra de la tau-
la y s'assenta. Libvestre
queda dret y per fi agafa
un altre cadira y s'assenta
a la part de la D^{ta}.)

Id. (Qui sera aquest intrus?)

Qu. ; fuma V.?

Id.. (butpaqueipant.)

Id. No señor, no tengo tabaco.

Qu. Pero si tuviese tabaco fumaría?

Id. Pse! por matar el tiempo.

Qu. Pues fume V. y no mate a na-
die que la justicia está por
encima de todo.

(indicant al cel)

Sol. (Quina mirada m'ha donat...
y ¡quin puro!
(mirantse l)

Dir que la justícia estè perdut
de tot...; potse si qu'han oborat
lo de las proclamar y ara escol-
tan per la clara-boya!)

Des. Puer si señor.

(Donantli un nuito perquè en
ceyqui l cigarro)

Sol. (Es molt persona, potse es
de la protectora animal y
ha sabut que jo...)

Des. Buen tabaco!

(que ha eues també)

Sol Muy...muy...molt, mucho.

Qu. 'L'insti catalan?

Si. 'Si senyo; de Puig... pelat.

Qu. 'Jo també.

~~Si. 'Si senyo; de Puig... pelat.~~ (Ab catala' molt natural)

Si. De Puig pelat?

Qu. No senyo, de Puigcerdà.

Si (Martina que no sigui de Puig-
cerdà que 'm potsi 'm tocaria
alguna cosa.)

Qu. 'Que diu?

Si. 'Ous, home; que... me n'alegro,
aíxi podrém parlar ab la
llengua nostra.

Qu. 'Jo sempre parlo ab la meua.

Si. Ah. be, si... perquè... etcetra.

(sembla francot)

Eud. Vostè es un home de bé.

Un verdader home decent
ab tota l'estenciò de la frase; d'
instim beneficth.

Id. (Lo que he dit, es de la "protecto-
ra" y ve a portarme un premi.)
No tant com vostè suposa, pero...
he criat al Pipo y a la Mascota

Eud. Ah. Te dos fills?

Id. No, pero ls cuido com a tal, dos
gatets d'ambos sexes que van
quedà desamparats y... aaah! -

Eud. ¿Que te son?

Id. Ah no, res d'aipò... ja es son,
pero.. no son verdadera, es un'
altre especie de son...

Es. (Quant un badalla.. aquest
home te gana.)

Es. Donchs si senyo; tornant ab
los dos gatets: m'hi dervetllat..
aach... Superabundantment per
pijarlos.. y avuy, pobrets...

Es. (Aquest home no ha popat.)
tingui; aqui te un duro, vagi
a compra sopa.

Es. Per vostè?

Es. Jo no sopo, preuch pocalate.
per vostè y ls gatets. Nosaltres
som sols treballerins per fer
un bé a la classe, per des-
cubrir las maquinacions pro-
jectadas contra la sensibilitat

homogenea del proletari.

Lu. (E m.... si... vaya, vol quedar-se sol per apoderarse de la proclama... com ho faig?) Dispensi, sab?... aaaa... --

(*At molta recança, li vol torna el duro. fins qui al últim sense despende dels diners lo fa truca sobre la taula, Eudal indica que que se l'quixi y després li din molt seria "vagi a comprar sopa etc*

No tinc gana.

Lu. Donchs perque badalla?

Lu. Los nervis....

Lu. Vagi a comprar sopa; home. Aquí devant té la fonda del sabre. Yo necesito aquest pis, per un hora.

Sil. (Per un' hora! ja ha vint las pro-
clamas!)

Lud. Que te la ma sobre'l pa-
quet din vidant ab to imperis
a libertis

Que fa parat?.

Sil. Ara, ara. (M' ha donat un
duro, y quant una persona
dona un duro mereix lo
respecte de cinch pessetas.)
Ara vaig. vol fer l' obsequi de
ferme l' un fins. . .

Lud. ; perque no?

Ludalt prent lo caudet
libestre vol emportassen las
proclamas, pero al veure que
Ludal se'l mira se detur nius

a anar-se'n, al arribar al foro
 si raca y ab l'excusa de l'abric
 intenta tornar quant Eudol li dona
 la capa,)

Si. Dispensi, prendrè l'abric...

Eu. tingui, posin la meua capa, Abri-
 quis be que fa un aire que talla la
 cara.

Si. (Ay Silvestre, t'han embolicat
 de mala manera.)

(Mirantse la capa després
 de posada)

Vamos, no m'està mal.

Eu. Qui ha d'està, si es feta expressa!

Si. (Donchs aipy no es polisson.), salut!

(emantse'n tranquil)

Eu. Salut y vagi de gust.

Escena 39.

Ludal

—
Lud. Indevant, mentres ell se fa passar
la son los altres anirant compa-
rèment, y si ha comprès l'indi-
recta, no tornará fins d'aquí un
hora y haurà guanyat un duro.

(per lo perquet)

Ell ignora que som nosaltres
que li hem fet fer aquestas pro-
clamas, que sols servirán per
llamar l'atenció y per qui's fas-
sin nul comentari. pero nosa-
tres triuñarem. A las vuit vint
drant tots los gefes del movi—

ment y i plantejarà la ver-
dadera solidaridat inquilinal.
Aquesta sala ja està bé, però...
vejam, potsi a n' aquest quarto...

(Se cunyata l' candeleru y
entra a la dreta)

Escena 2^a.

Silvestre.

(pensa y surt Silvestre ab
una cerilleta encesa.)

Sil. ; Fim ab això te d' arribar la
meua desgracia? Vaig per sortir
per la porta del carrer, tot man-
tegant las monijetas ab l'omillo
y algun tall de fricando que tenia
ja gorpa avall, de pensament;

quant lo senyo municipal que
s'entà a la part del carrè me diu
atras! com que portaba la capa,
he dit bà, no m'ha conegut, me de-
sembosso y li dich: socu jo, Gutierrez-
-presentantli la meua grata fisono-
mia. y in contesta, A ni que in
cuenta? arriba! Monbre si no me
voy aqui al devant... si al devant
ni al darrera! - y tornaten escalar
amunt.. aah.. - ab l'illusio que ja he
sopat. Y' l' socio del duro? i ha
emportat lo candèlero y regira
l' cuarto... serà algun lladre? no,
de cap manera, m'ha donat un
duro y'l lladre no donau di-

ners. Polisson? Tampoch, perquè
 ja ha dit qui era fill de Puigcerdà.
 ; qui serà? que voldrà? que pot ve-
 ni a busca? - ja torna, vejam si
 no puch escaldufa.

(Entra a l'esquerra i
 figura saltar desde la porta)

Escena 5^a
 Lucat. Silvestre

Luc. Magnífich! lo quarto es gran, ab
 una finestra que dona al terrat; y
 aquesta?

(La de segon terme dreta)

dona a la cantada; milló
 aipis estarem vivires de curiosa.

Si venen tots los gefes, seréu
alomenys... si, deixemhi en-
trar aquestes cadiras.

(prenent dues cadiras)
Lit. ; Barba! se m'emporta i no-
viliari! ay, ay, ave si que'l crech
un Uadre! la tirará pel terrat...

Escena 6^a
Dits Peret

Peret ; Ey! (trucant a la porta y

(a mitja veu)
Lit (Mosea!)

(trucant se diu
y traient lo cap etc)
Per. ; Puch entrá?

(sortint del circulo)
Lit. ; Hola Peret! entra, sense cumpli-

mentr.

Sil. Ya son dos!

Per. Abaix hi ha un municipal.

Es. No'n fassis cas, te relacions ab la minyona del primer pis, que hi viuen los propietaris de la casa.. y l'espera per anar a la font. prent una cadira y entrem

Per. y el llum?

Es. Ya tindr dos espelmes enceses allà dim, aquesta sera pèli que vinguin.

Per. Encare no ha vingut ningú?

Es. Tu y jo. Avuy no podrem reunirnos mes que'ts que por tenir la iniciativa. Jo he fet fer

aquestes proclames perquè tot hom
estiga al tanto de que s'estan fent
treball, preparatoris. Entrem
que t'explicarè el plan.

Escena 6^a.

Carimiro.

(Fugia corrent y tanca la
porta - Silvestre al veure
entra un altre personatge
tanca altra cop la porta
seva y figura que no pot es-
coltar lo que t'Carimiro diu)

Car. Ja estich salvat. No pujem.

(Moltant a la porta)

S'han cregut que fugia escalar

avall y... es lo gran medi per
ferlos perdre la pinta.

(baupant)

Ves qui i ho havia de pensa! la
minyona del prime pi y jo... som...
intims. Si senyors, y com que jo
sempre rondrejo la casa y ho
escuadrinjo tot, perque no tindrè
res que fer, vaig sentir al senyor
Pere que deya ahi a la nit a dos
amics: Demà a las set a Paris!
Gaiiga! vaig exclamar jo! de-
mà a la set ja hauré vist
a la meua Engracia y tindrem
un rato de llibertat, perque dech
confessarho, senyors, ab tot y ser
lo que som: vint a veure-la

de tout y ab molt dissimulo
perque no s' alboroti l' gallinè.

Donchs bueno, avuy compareixo,
truco, ella m' conceix m' obra
y etcetra. Lo temps ha passat volant,
perque al cap de uns quants minuts
catacrich, lo timbre de la porta.

L' anno! diu ella: Com l' anno!

responch jo, no ha marçat à
Paris? - Al café de la rambla.

mal llamp! esta jo m' havia cre-
gut qu' era à frança à veure l' expo-
sició. - en fin, valor y certiu

com puguem del compromís.

Ella va à obrir; jo m' coloco de-
traí de la porta, entrau lo

senyò y 'l noy. jo m' esquit-

101

llo, y així que m'creya fora de
compromís lo botó de la america-
na se m'engampa ab lo serrell del
mocadò de la meua Engracia y
adios, Madrid! han vist lo meu
bulto, pero jo ab una arrebola-
da tanco la porta y cap aqui
dalt falla gent. Mentres ells bus-
cant cap al carre jo podré
descansa de las fatigas... de la
reyerta. Per ella m' sab mal,
creuant qui es una d'aquestas...
- y tot per culpa del Govern, del Govern,
si senyors, si no m'haguessin desti-
tuit jo meiyaria, ella meiyaria...
y alguns altres dejunarian. Pero promptly

tomarant a puja 'l, meus y des-
prés. guerra à tothom!

Leuse armarsen erida y

Ludal sut. Silvestre ha

anat trayent lo cap y no

gogant ruti)

Escena 7^a.

Casimiro Ludal Silvestre.

Lud. Som aquí, entreu.

(Creyent que es d'els seus)

Car. Jo he pujat

Lud. Ya me'n faig carrech

Car. Si no leste,

Lud. No sou dels nostres?

Car. (Quin seran los d'ell!) segons y com.

de quin sou vos?

Eu. Dels de baix.

Car. (Uy! es parent dels senyors i res, pit y fora.) Jo també ho conec a tots, menos a vos, per lo tant... no estranyeu que...

Eu. A diu hi ha 'l Peret.

Car. (Lo fill gran!) No voldria que'm vejer, no us parlem, a consecuencia d'incident...

Eu. (Es dels descontents, ja anem bé.)
Ja n'estich enterat, parlem sobre allò del "circo ecuestre".. fragilitat! vos sou un algo atrevit... ja m'agradan a mi 'ls homes de fibra, pero vos ne teniu manca..

Car. (No se de lo que m'parla

pero seguim-li la vita.) Una
cosa regular, que li vol fer,
temperaments

Ew. Nada, nada, passem-li un vel.
; Ara deuen anà sol?

Car. Per pò que desitjava companyia
m'he atrevit...

Ew. Donchs entreu

Car. Sent hi ell?

Ew. Veritat, li dire que fassi com
aquell que no nos coneix y no
obrirà boca. Dispenséu.

Entrant a l'Oratori.
Car. Va per dispensat. fujo del foc
y m'he ficat a las brasas. tot seguit
que pugui desapareixo.

*Mira de puntetes al assent
de la Oratori ve al centre*

y al dirigirse al foro es
quant l'entre que quayta l'concep
y out.

Si Casimiro!

Car Oh! l'entre, vos aqui?

Si Si soch al meu pin; qui es aquet
que parlava ab tu?

Car Un parent dels senyors.

Si Del amo de la casa? que in dius!

Car Lo qui ha sentit, y diu d'aquell
cuarto hi ha'l fill de D. Pere.

Si Aquell era'l fill del amo? no ho-
me, no!

Car No aquell, l'altre.

Si Donchs aixi son tres?

Ca Jo no més n'he vist un.

Fr. Lo dos.

Car. Donchs així son tres.

Li Ara m' explico l perque
haurant pujat! Com que no
pago el lloguei de huen volque
cobrar l' import embargant me
ls nobles; y m' ha donat un
duro. un duro perque anes á sopa!
ja entench la idea! (pero. la gana
m' aprata y per si ó per no pri-
me sopem si podem.); que en-
cara hi ha l municipal baix
á la porta?

Car No m' hi he ficat.

Li. (Donchs me n' hi vaig sense capa.)

Li t' preguntau per mi digas
que no hi soc.

109
Car. Ah, si? Donchs perquè no
m'ho preguntin me ficaré
cap aquí dins fins que pugui
escabullirme.

(Entra al quarto esquerra)
(y s'queda un rato guaytant)

Escena 8.

(Dit detras de la porta Ludal
per la dreta y apoch pel foro Bernat
y tres de la lliga -

-
Lud. Tot està arreglat.

(Woveyent al carimiro)

Ha desaparegut! si que m'ab
mal! veyam si'l sento per la es-
cala.

(Dirigitse al foro)

Cas. (Si, si, ves si m' hi trobas.)

Dev. Osuena.

Esc. Santo y seña

Dev. Apretaos y venceremos.

Esc. Avant.

(Entran tots)

No nos pesi que nos demani
l' sant y seña; ei vosaltres vos
coriech, pero ara acaba de
sorti un individu que havia
entrat sense donàrmel... y m'
ha dit qui era dels descontent.

Dev. Aquet que baixava? m' ha
fet sospitar. M' ha preguntat
si baixava encara hi havia 'l
municipal. Aipó de pregun-

tar per un municipal a las
vuit de la nit...

Qu. Deu se cosa d'eleccions, entren
entren

Der. Y el municipal d'abair?

Qu. Espera la miyona del primer
pis.

Der. Que vos quit diga, desconfio
d'aquell nome. ;Y si us sor-
prenen?

Qu. No signis aprensiu. Per evita
cualsevol contrarietat ja
porto cartas per fe'l burro.

Der. Que vol di't burro?

Qu. Un jock,

Der. ;No es par dels prohibits?

Eus. Cà de se! qu' ha de se! ja
s' hi pot perdre la setmana-
da, pero tot hom la pert per
los burros. entreu qu' nos no
ensenyarè.

Der. Que hi som tots?

Eus. Quants hem de se?

Der. Tots los que vulguin venir.

Eus. Donchs aixís farem com los
regidors, ja som majoria.

Der. ; Voh di qu' aquell municipal
espera la criada?

Eus. Si, home, si; veus que jo
també ho he sigut.

Der. Criada?

Eus. Municipal, animal!

(anantreu cap al cucuto
dreta)

Pere (Vet'aquí perquí t' van treure,
per burro!)

(Entrau tots)

Escena 9.

Casimiro ab la capa

luego D. Pere.

Pan. Pobres gatets! la sort qui'ells
sempre couchen de potar. He
trobat aquesta capa sobre una
cadira, los dos gatets hi estaban
ajesats, y creyentme qui' era un
altre cosa no sacudo a la fi-

nestra y pataylaf! saltari al carré.
tres piro y mitj! Ba! si son
mort, tal dia farà un any.

(Embolicat)

Embolicat, casimiro. pots é
aqui podre indagar lo que
passa sense ser corregit. Di-
re a la madrona del pis de
sota que vagi a veure a la
Eugracia.

(At arribar al foro entra

D. Pere.)

D. Pere Dona nit tingui.

Car. (L'anno!)

(Fingint la veu)

que se li ofereix?

D. Per. No ha vint puja cap jove
corrent?

Car No

D. Per. Ni cap minyona?

Car No.

D. Per. Qui es estrany!

(Entrant a la escena.)

Car. Dispensi, tindi feyna. (ja estich
salvat!)

(Arreuca a corre escalas
avall.)

D. Per. Estiga bé.

(Veyent com corra)

Aquet no es l' inquilino.
Lo senyo silvestre no va tant
llange. Aquí ni ha misteri...

Crits d'inter de

- Crits d'inter ; Si, Si!

D. Per. ; Hola!

- Lus. Aniem al grà.

D. Per. Aquí hi hà molta gent!

- Lus. Lo primie de tot aboli la pro-
pietat. No voliem pagar cap
Uogrie!

- Tot. Si, si!

D. Per. Mosca! aiçò es una conspi-
racio! Justament ave qui he
fet ana 'l municipal a bus-
carne una banyera.

- Per. ; Prime cremarho tot!

- Tot. ; Aiçò!

D. Per. Aquets son de la flama-

rada! jo si qui estich ben arreglat!
 si'l, delato y no saben me faran
 un cap nou, y si no'ls descubreixo
 ni incendiarant la propietat.
 Ah! bona idea! Me'n vaig al
 pis, disparo un tiro dient
 que la minyona m'ha fugit
 ab un galan. L'autoritat
 se possessiona d'aquesta casa,
 no regira tot y cauhen al
 garrito.. Sublime!

(canta)

Així heuré arrostrat tot,
 los perills per salvar la vi-
 da y las propietats dels meus
 semblants. Valor!

(dirigitu al foro)

Sembla que las camars me (fan
figa) tremolan. sento passos.--
Si puja algiu d'ells y m ven..
; amaguemse!

/ l'amaga detras de les
prensas de la dreta fura.
y al entrar lo senyo Sil-
vestre sen va sense fer
soroll.)

Escena 10

D Pere Silvestre

(ab un paper figurant
que porta meya pels
gatets.)

Id. Ya he sopat y aqui porto men-

ja pe'l gatet.

D. An. És lo senyo silvestre; milló
que no m' hagi vint.

(canta)

Sil. Y aquell que m' ha dit qu'era
de Puigcerda? Hola! ja n' hi
há per portar un tabernacle
y mitj. que niro! hi ha aquell
que m' va encarregá las proclamas.
quant sortirà li demanaré
l' duro.

(Saltant)

Parlan de Moque's! Venios,
voldrant donarme una gra-
tificació perquè 'ls he cedit-lo
pis generosament. Milló que

milló! me l'han demanat
per una hora y encara no
la fa, deixenlos estar tranquils.
Pipo... Mascota...

(sense cridar molt)

No surten? delmen se dalt del
sotre mort! ja pujo!

(A la porta esquerra)

Lo municipal no hi era. Ja
sè perquè no volia deixa sortir
ai ningú. D. Pere al sortir li
ha dit que vigiles, ell ha vist
entrar un jove qui ha trucat al
primé pis y la minyona l'obert.
Lo senyo municipal, carregat
de celos, i ha dit per si ma-

feix. No deixari sorti a ningú
 fins que vingui'l senyo. Si es
 un amant la trobarem infra-
 ganti, y si es un lladre no
 podrà pendre res. M'ha
 vist à mi ab la capa, y com
 que sab que no'n tindrà, s'han-
 rà cregut... pero no, no s'ho
 ha cregut, ja sab que jo soch
 honorat de primera linea. Per,
 m'ha entretingut la gana
 mitj hora mes. pipó! Marcota!
 nixets... nixets...

(Entra a l'esquerra

lugo hnt Eudal ab

un full de paper pint

ab los demés)

Escena 11.

Cudalt - Peret Bernat
y los tres de la Uiga.

Uno. Veniu, veniu; aqui mateix
hi hà el tinte y pape y farem
l'acta de la primera sessió.

Deu. Mira, aqui hi hà la procla-
ma, demà la distribuïrem.
depen treure'l duro---

Escena 12.

Dits Dos de la Uiga

Un. Se puede? -

Uno. Prestaos---

un. y venceremos.

111

Qu. (Los andaluzos!) A delante.

Bien venidos.

Vn. Estamos todos?

Qu. Estamos. Como quien
somos cumplimos.

Der. Qui t creus que far lo te-
norio?

Qu. Ah, noy, sempre que's de-
libera algun asunto de
trascendencia se parla
al la llengua nacional.
Aqui tem dos consocis
que's quedarian a las
forças si parlessim ca-
talà.

v. Ya pueden ustedes hablar
de cualquier modo, u ma-
nera, nosotros lo entendemos
todo exceptuando este escrito
que me ha entregado un amigo
que es catalan, y de los mas
acerrimos a la congregacion
de inquilinos.

Lu. Qui es algun romance?

Vu. Como romance? un escrito
que el quiere publicar pa
que vean los propietarios
que no tienen razon de su-
bir los pisos tan altos.

Bar. Oh. si volen se casan de
cinch o sin pisos d' altura

son ben lliures.

Vu Si yo no hablo de alturas,
quiero decir de recargos pe-
cuniarios.

Pepet. Donchs parlem en catala' y
aixi' us entendrem millò.

Qui. (Pu' ha mirat l'escut)

Noys, això es molt bo! es
una especie de... com si di-
guessim... escolten.

(Vegeu)

Meditant y cabilant
y atissant l'enteriment
cent mil registres tocant
prenent dators y buscant
no he vist tot molt clarament.

Durant la lectura tots
van donant probas
de que 's agrada. i'
han assentat tots al
redor de la taula, Eu-
dalt esta assentat
al centre y alguns
poden estar drets al
detràs del Eudalt.

No es un sol lo propietari
que del dret fentne mal us
defrauda potsi al erari.

No ho prenen per comentari,
que nays del mateix abis.

Un company que s'ha mudat
del tercer pis qui habitava
carrè d' Universitat,

devuit pessetas pagaba,
 y a vinticinchs l' han pujat.
 y alguns vehim conechi jo
 qui han suert un gran augment,
 y jo crech, qui a proporció,
 los drets de contribució
 no han pujat trescents percent?
 Lo mes passat, un caser
 anaba ah pisos entrant
 y deya nitj plorar
 — quant ompliu aquest paper
 pover, no mes paguem tant.
 y al veni l' primé del mes,
 d' un altre modo ha cobrat
 mes tiesso qui un gall inglés,
 olvidant d' aquells papers --

la esmenada eantitat.
Sent aïçin, minuros tots,
art, oficio y destinos,
desemmascararém complots,
y à veure si obtenim vots
per fer huelga d'inquilinos
Bravo! be!

Vots

Dev.

Aïçin es la esencia del pro-
grama! guerra contra tots
aquets. . . .

- Veus

A ellos, qui estan arriba!
(tiro diu)

al sentir lo tiro quedan

perplejos, pero al sentir

la veu del municipal

y D. Pere, promou

un desordre, cadinas

per terra les uns entran
 al cuent de la dreta, Eudalt
 y Bernat entran per la
 finestra apagant antes to
 (Hum.)

Eud. Estem descuberts! canysi
 qui pugui!

Per. Saltarem al terrat del costat.

Escena 12.

Silvestre

(Ab un candeler)

Sil. Mipets... — Mipets. —

(sunt)

qui es estrany! regiro tot lo mar-
 to dels mal endresios, pujo

dalt al trempol mort y no tro-
bo ni 'l pipo ni la Mascota.
Potsi son a la taulada del ba-
callariè. los hi agrada molt
l'oli del bacallà. mixet...
mixet...

Se dirigeix a la finestra
sense ficar-se ab lo desor-
de de les cadiras, al
anar a guaytar per
la finestra Eudalt li
prega un cop de barret
al candeleru apagantli
l'llum, la finestra queda
tancada d'una arrebolada.

Adios llum! malvinatge 'l vent!

(Supercaricant)

Lo pitjo que 'no tinch cap misto...
ah, si, m,

Lucent un misto y surt
Casimiro sense la capa.

Escena 13.

Silvestre Casimiro.

Car. Senyo Silvestre, s'álvim! Me
buncan a mi y a ella que i ha
ficat al pi de la S^{ra} Madrona!

Sil D' hont surt ave aquest?

(Tot tranquil y encament
lo candelero que pertan
a la ma' o se l' ha

cullit de terra si l'endal-
do al donarli l'esp de
barret li ha fet coura.

Car. Me buscan los municipals.

fil. Yo tambie busco 'ls gatets.

Car. No'ls busqui donchs; han sal-
tat baix el carré per aquella
finestra.

(Seguint la de la part
esquerra)

fil. Al carré! pobre parella! de
segü de de huen estar ago-
nizant!

—Mun dinte Aquí hay una capa!

Car (M' enfilo cap al sotre
mort!)

corrent cap a la porta

esquerra?

Sil. Ya in trobat la capsa! Ojalá sal-
vi als gatets!

Liberte i dirigiu al
furo ab lo llum encès quant
lo municipal lo deté' apun-
tantli l-revolver.

Escena 14.

Dit Municipal iugo D. Pere.

Mun. Alto o le abraso!

Sil.

(Entornantse y deixant lo
llum sobre las caryas)

No m'abrassin, Gutierrez qu'
avuy no estich d'humor.

Mun. ; Donde estan?

Si. ; Qui?

Mun. Los dos amantes.

Si. L' pipo y la Mariota? pobrets
han saltat baix al carré

(Entra D. Pere i el Joro)

Mun. per la finestra d'aquell quarto.
; Impossible!

(Entrant al quarto en

guerra)

D. Pere n'està ben segur?

Si. Si que n'estich, D. Pere, per
pò vaig baix à veure si son
vius ó morts.

(Anant seu cap al
Joro tot depresset)

D. Per. Si que no sento! La minyona feya molt per casa... y ell, ell devia se un bon noy perquè no m'ha robat res.

Mm. dis- Aquí dentro no hay nadie.

D. Pep Apropòsit y lo incendiaris?

Apoch apoch va fins a' to

1° parte, 2^a

Alli està tot fosch! Aquí hi ha las cadiras per terra, tot això està en desordre... potsé si qu' al sentir tiro y crits i han eclipsat, milló que milló.

Mm

(sotint.)

Aquí dentro no hay nada más que trastos viejos.

D. Pera Donchs molt ojo! miri ayo.

(per las cadiras)

Mun Ha habido reyerta.

D. Pero. Si senyo, una bandada de
petroleros que estaban conspi-
rant, fassi llum!

(indicant al cuarto de la
dreta.)

Mun. Alumbra V. D. Pedro. Yo
con el sable ire machacando
a cuantos se me presenten.

(Mirigui dels dos vol posar-
se al devant D. Pero

veient al municipal arra-

sarar a la paret esquerra

tambe' i' hi cuosta en-
dant.)

D. Pere. Que vingui una pareja de
municipals de cavall. toqui'l
pito, Gutierrez.

Mun

¡ Aquí la ronda!

(tocau'l pito)

D. Pere.

Fooh à la dreta!

/ Aquesta escena molt jugada
Gutierrez te lo sabre à la dreta
se'l pose à la esquerra y apunta
l' revolver ab furia y tot.)

Escena 15.

Dits Ludalt y Bernat.

Lud.

¡ No disparen!

trayent lo cap per la
finestra y saltan lugo

(los dos a la escena)
Som gent de pau, sols defen-
sim los nostres drets.

D. Per. Ludalt!

Lud. (Ya sab lo que volem, si no m'
abaija 'l pi.)

(Ludalt li entrega un paper)

D. Per. (No digui res més. ni hi con-
formo.) Los senyors..

Lud. Surtiu tots!

(Als demés que son dins
del cuart al veurels jutje-
ny fa la pregunta)

Mu. ¿Que es eso?

D. Per. Nada, Gutierrez, una colla
el' amich que's reuneixen

aquí per tracta' sobre la arri-
bada del carnestoltes

Boti Es veritat.

Mua pero y la pareja. Los dos aman-
tes, dondet estan?

Escena 16
Dits Silvestre.

Id. Morts! son morts! pobrets!
Deu los hagi ben... ay, (no qu'à
las bertias no se'ls diu.)

Mua Pero de quien habla V.?

Id. Dels dos gatitus!

D.P. Despis de gatitus, home;
l'ingracia y'l seu pròmis,
que vull que, casin y virquin

y virquin à casa meua.

Exena última.

Dits Canimiro

Can.

(Dese la porta y suit)

(Potsi haurèiu fet sort!)

D. Pere, mil gracias: soch
lo seu marit.

D. Per

Com marit?

Can

Si senyò; per culpa del go-
vern que m' ha despat cessant
ella ha tingut de fingir-se
soltera y entrar à servir
à casa de vosté, aquí té
la culpa nostra!

D Pere (Si jo ho hagués sabut!)

Mm. (Canada!... mejor. me almorri
una calabaza.)

D Pere Y ahont es ella?

Caj. Al pis de sota,

D.P. Donchs ves a buscarla y
tot cap a casa. Voste tam-
be quedan invitats y alli
parlarem.....

Es. (Sobre la lliga d'inquilins?)

D.S. Si.)

Oser. Hi haurà champagne?

D.P. Si, home, si.

Oser Donchs viva'l champagne!

Toti Viva!

(Tot contents se dís)

provan a sortir guait
en llibertat i dirigir
al públic després de
mirar als deures que
estau pleus d'alegria,

Sid. Tot, nau guanyat meus jo.

pobres gats! ves qui no diria..

(va per plorar
y representantre en seck

dir al públic.)

De, si'm fan un respicó
en senyal d'aprobació,
tornare a tuu alegria.

